

Proefsleuvenonderzoek Relegem-Veldstraat

Kaat De Langhe

RUBEN WILLAERT BVBA
Afdeling Archeologie

Colofon

Ruben Willaert bvba

Auteurs: Kaat De Langhe

Foto's en tekeningen: Ruben Willaert bvba

In opdracht van: RO-Vlaanderen, Onroerend Erfgoed

© Ruben Willaert bvba, Sijsele, september 2008

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	1
1. Algemeen	2
1.1. Inleiding	2
1.2. Situering	3
1.2.1. Lokalisering	3
1.2.2. Bodemkundige gegevens	4
1.2.3. Historische gegevens	5
2. Methodiek.....	6
2.1. Vooropgestelde strategie	6
2.2. Onderzoeksmethode	6
3. Resultaten	7
3.1. Algemene waarnemingen.....	7
3.2. Stratigrafie	7
3.3. Archeologische gegevens	9
4. Evaluatie en advies	11
BIBLIOGRAFIE	12
BIJLAGEN	13
1. Overzichtsplan.....	13
2. Omtrek en Oppervlakte van de proefsleuven	15
3. Vondstenlijst	15
4. Sporenlijst.....	18

1. Algemeen

1.1. Inleiding

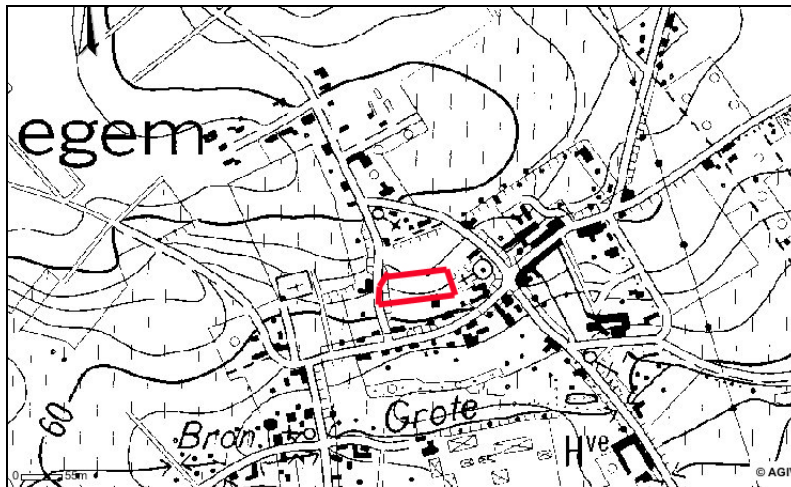
Het archeologisch patrimonium kan omschreven worden als het geheel aan resten die in of op de bodem aanwezig zijn en getuigen van het menselijk handelen in het verleden. Op 30 juni 1993 keurde het Vlaamse parlement het decreet houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium goed. Dit decreet ontstond naar aanleiding van het Europese verdrag ter bescherming van het archeologisch erfgoed, dat in 1992 in Valetta (Malta) ondertekend werd door de leden van de Europese Ministerraad. Het verdrag van Malta werd op 12 oktober 2001 door de Vlaamse regering goedgekeurd en door de federale regering op 30 januari 2002 ondertekend. Uitgangspunten van het verdrag zijn: een betere afstemming tussen archeologische erfgoedzorg en ruimtelijke planningsprocessen, een integrale monumentenzorg en behoud van het archeologisch erfgoed *in situ*. Het verdrag van Malta stuurt daarnaast ook aan op de veralgemening van het zgn. veroorzakersprincipe. Waar het archeologisch patrimonium door de uitvoering van werkzaamheden verloren dreigt te gaan, moeten de kosten van een voorafgaand wetenschappelijk verantwoord onderzoek ervan verhaald worden op de veroorzaker.

Het archeologisch onderzoek te Relegem (prov. Vlaams-Brabant) vond plaats ter hoogte van de Veldstraat. Op dit terrein wordt in de toekomst een verkaveling aangelegd door Providentia cvba. Vanwege de hoge archeologische verwachting werd voorafgaand een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in opdracht van het Agentschap RO-Vlaanderen Onroerend Erfgoed. Het onderzoek werd uitgevoerd door Ruben Willaert bvba, meer bepaald door Kaat De Langhe. Het Agentschap RO-Vlaanderen Onroerend Erfgoed (Els Patrouille) stond in voor de administratieve begeleiding van het project. Het onderzoek kreeg de opgravingsvergunning 2008/188 en de archeologische werkcode RE08VE (Relegem, 2008, Veldstraat). Er werd eveneens een vergunning aangevraagd voor onderzoek met een metaaldetector, deze kreeg het nummer 2008/188(2).

De voorziene termijn bedroeg 2 werkdagen: 1 dag terreinwerk en 1 dag verwerking. Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op 19 september 2008.

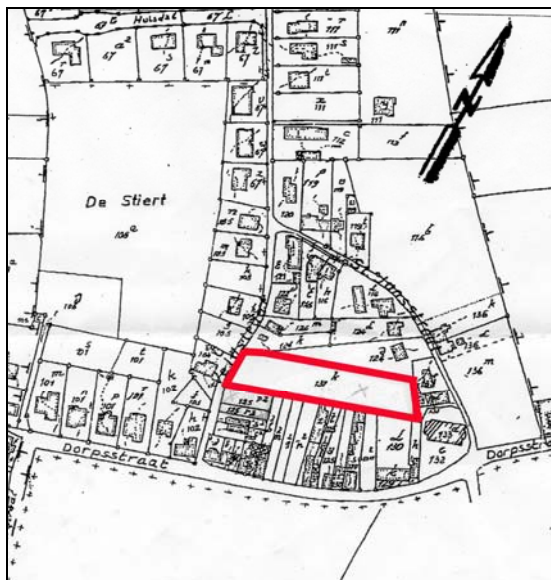
1.2. Situering

1.2.1. Lokalisering

Figuur 1: stratengids van Relegem met lokalisering van het plangebied¹

Relegem is een deelgemeente van Asse en ligt op een boogscheut van Brussel. Het is een landelijk dorp gelegen op het Brabants plateau. Het plangebied is een langgerekt perceel dat zich uitstrekt vanaf de veldstraat tot aan de kerk. Het perceel grenst rechtstreeks aan de kerk in het oosten en is gelegen op een heuvelrug vanwaar men uitzicht heeft over de verre omgeving.

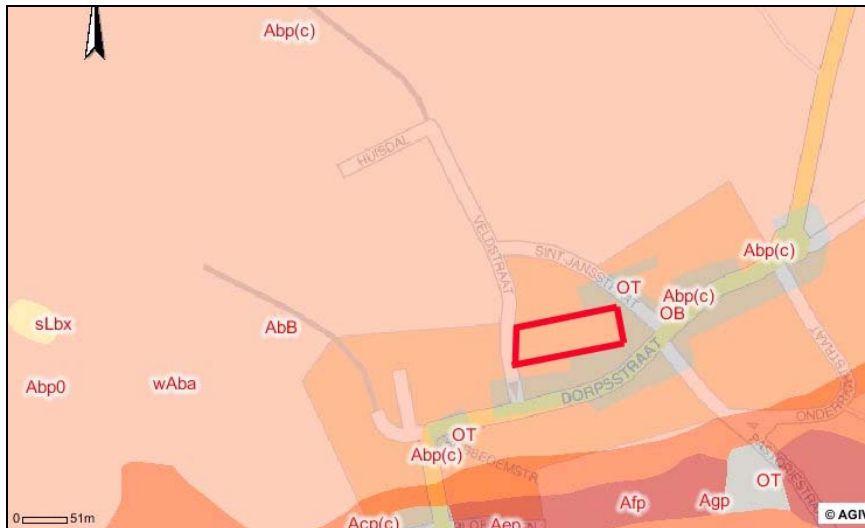
Figuur 2: kadasterplan met aanduiding van het plangebied

Op de kadasterkaart heeft het plangebied perceelsnummers 138k, 125p2 en 125r2 uit Asse afdeling 5 sectie A.

¹ <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/straten/>

1.2.2. Bodemkundige gegevens

De bodem in het plangebied is geklasseerd als een *droge leembodem met textuur B horizont* (Aba1)². De bodem was hetzelfde over het gehele plangebied, een vrij plakkerige leem die zeer snel uitdroogt. De ondergrond bevat tertiaire lagen die bestaan uit een grijze afwisseling van fijn zand en klei. Deze zijn glauconiethoudend en glimmerhoudend. Onderaan zit zandhoudende klei, sterk glauconiethoudend³.

Figuur 3: Bodemkaart met lokalisering van het plangebied

² <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/bodemkaart>

³ <http://dov.vlaanderen.be>

1.2.2. historische gegevens⁴

De oudste sporen in Relegem gaan terug tot het neolithicum, meer bepaald uit de Midden-Steentijd (rond 3500 tot 2300 voor Chr.). Op de kruiskouter werden verschillende stukken silex gevonden die tot deze periode herleid kunnen worden. Bij de Romeinse inval (57 vr. Chr.) was onze streek al een paar eeuwen bewoond door Nerviërs die de autochtone Keltische bevolking hadden overrompeld. West-Brabant telde toen zo'n 35 à 40 inwoners per km². De bevolking leefde er van extensieve landbouw, waarbij vrij grote akkerlanden nodig waren. Uit die tijd dateren de Asserkouter op de grens Asse-Mollem, Neer-Zellik, de Kruiskouter tussen Kobbegem en Relegem en andere kleinere afgezonderde kernen. Deze woninggroepen waren met elkaar verbonden door wegen die meestal op de hoogtekammen liepen. In Relegem op de Kruiskouter en in Kobbegem bij de Langestraat werden scherven en tegulae gevonden die aantonen dat daar een Romeinse landbouwuitbating kan gesitueerd worden.

Het is in de 3de-4de eeuw dat het land zijn definitief uitzicht heeft gekregen. Men kan aannemen dat de toen beteelde oppervlakte onveranderd bleef bestaan tot de elfde eeuw, wanneer het land er door een bevolkingsaan groei verder ontgonnen werd. De Gallo-Romeinse culturae zijn nu onze oudste akkerlanden en de bewoonde plaatsen van toen zijn dorpen of wijken geworden. Nabij deze kouterlanden zullen zich in de 5de tot 7de eeuw de eerste Frankische landbouwers vestigden. Elke vrije man betrok met zijn gezin en dienstlieden een "haim" dat bij een beek werd opgetrokken. De namen van deze sibbehoofden zijn bewaard in de plaatsnamen op -gem, bv. in Asse: Krokegem, Huinegem, Walfergem, Bettégem in Zellik, Ichelgem en Vrijlegem in Mollem, Kobbegem en Relegem. Hun etymologie kan als volgt worden verklaard: Relegem bv. - in 1132 schreef men Radelengem - is af te leiden van *Radelingahaim, de woonplaats van het gezin van Radilo, een vleivorm voor namen als Radolf, Radbod, waarin het eerste lid "raad" betekent. Verschillende van deze hoeven als bv. Kobbegem en Relegem zijn tot een dorp uitgegroeid, waar weldra ook een kerk zal oprijzen.

Het zijn de Kamerijkse bisschoppen St.-Gorik (+ 594), St.-Amebert (+ ca. 635), St.-Amand (+ 684) en St.-Ursmaer (+ 713) die West-Brabant tot het christendom hebben gebracht. Zij zijn de stichters van de moederparochies. Asse had zo de zorg over Essene-Hekelgem, Baardegem-Meldert, Mazenzele, Mollem, Bekkerzeel en zelfs St.-Ulriks-Kapelle. Later kregen deze buitenparochies een eigen kerk. In Asse en in Bekkerzeel werd het initiatief daartoe genomen door de bezitter van het primitieve hof en noemde men dit een villa-kerk. Soms trad de dorpsgemeenschap in haar geheel op, zoals in Mollem of in Relegem en sprak men van een vicus-kerk.

Eens dat de Lotharingse familievetes zijn uitgevochten (843-1015), zijn de Leuvense graven, als opvolgers van de Brusselse, hier bezitters van het domaniaal domein en van de kerkelijke inkomsten. Tot dit domein behoorden de bossen en ook de pas ontgonnen gronden. In de 12de eeuw bestonden er in al deze dorpen kerken waarvan de inkomsten grotendeels in plaatselijk lekenbezit waren overgegaan, waartegen de kerk zich onder impuls van paus Gregorius VII verzette. De plaatselijke heren zullen dan de ingepalmde kerkelijke bezittingen: tienden, kerkengoed, benoemingsrecht van de bedienaar enz. terugschenken aan de kerkelijke overheid door ze over te dragen aan een abdij. Affligem (gesticht in 1062) verwierf: Asse (1098) en Mollem (1126), Grimbergen (1127) bekwam in 1131 Relegem.

⁴ www.asse.be

2. Methodiek

Bij een archeologische inventarisatie wordt getracht inzicht te krijgen in de verspreiding, de densiteit, de aard en de chronologische waarde van de eventuele archeologische sporen op het terrein. De meest aangewezen manier om het onderzoeksgebied te inventariseren, is door middel van een proefsleuvenonderzoek. Hierbij worden verspreid over het gebied sleuven gegraven, die toelaten om een blik in de bodem te werpen. Deze sleuven worden onder archeologische begeleiding machinaal aangelegd en zijn ongeveer 50cm tot max. 1m diep. In totaal wordt op deze manier ongeveer 10 tot 12 % van het plangebied gesondeerd.

Het proefsleuvenonderzoek kan uitgevoerd worden volgens twee methodes. Bij het zogenaamde Lorraine-systeem worden proefsleuven met een lengte van 10m en de breedte van één kraanbak in alternerend raster uitgegraven. De afstand tussen de putten onderling en de rijen is telkens 10m. Bij de methode van continue sleuven worden lange proefsleuven ononderbroken over de volledige lengte van de percelen uitgegraven. De afstand tussen de rijen bedraagt max. 15m. In beide gevallen gebeurt de afgraving door een kraan met platte bak, waarvan de bakbreedte minstens 1,8 m bedraagt en bij voorkeur 2m.

Na het aanleggen van de sleuven worden de sporen onderzocht met een metaaldetector. Dit wordt enkel gedaan in gebieden met een hoge archeologische verwachting.

2.1. Vooropgestelde strategie

Voorafgaand aan het archeologisch onderzoek werden *Bijzondere voorwaarden archeologische prospectie met ingreep in de bodem* schriftelijk vastgesteld door het Agentschap RO Vlaanderen Onroerend Erfgoed. Deze technische bepalingen omvatten de kwaliteitsnormen waaraan het archeologisch onderzoek dient te voldoen.

2.2. Onderzoeksmethode

Voor het projectgebied werd geopteerd voor continue sleuven. Aangezien het terrein vrij smal was werden er sleuven getrokken in de lengte van het perceel (O/W). Verder werd er in het oosten van het perceel ook een dwarssleuf getrokken. Na het aantreffen van vrij veel sporen werd besloten om eveneens enkele kijkvensters aan te leggen. De proefsleuven en kijkvensters werden met een totaal station ingemeten en gekoppeld aan het landelijk coördinatennet. Waar sporen werden aangetroffen, werd het opgravingsvlak plaatselijk opgeschaafd om vervolgens de sporen zo optimaal mogelijk te documenteren. Dit hield in: fotograferen, intekenen (digitaal) en beschrijven van alle aangetroffen sporen. Er werden verschillende sporen gecoupeerd ter controle, die achteraf natuurlijk bleken te zijn. Vondsten bleken afwezig. In elke proefsleuf werd op regelmatige afstanden een bodemprofiel geregistreerd.

3. Resultaten

3.1. Algemene waarnemingen

Het plangebied bestond uit braakliggende percelen binnen een intensief bebouwde zone. De percelen waren begroeid met hoog gras. Het was vrij moeilijk voor de kraan om het terrein te bereiken. Het terrein helt vrij sterk af naar het zuiden en ook licht naar het oosten.

3.2. Stratigrafie

Buiten de aanwezigheid van sporen, was het zeer moeilijk om de juiste diepte van de sleuven te bepalen. De bodemopbouw was niet duidelijk zichtbaar in de profielen, vandaar dat er af en toe met de kraanbak dieper werd gegaan om een beter zicht te krijgen op de ondergrond. In sleuf 1 en 2 was de bodemopbouw vrij gelijkend, na de strooisellaag die zich iets bruiner aftekende volgde een gelig bruin pakket dat bijzonder veel materiaal bevatte, zeker in sleuf 1. Het is niet duidelijk of dit een ophogingspakket is of niet. De overgang naar de vaste bodem is niet duidelijk afgelijnd. De vaste bodem wordt pas duidelijk als de kleine bandjes of laagjes leem zichtbaar worden.

Figuur 4: sleuf 1, profiel 2

Figuur 5: sleuf 2, profiel 1

In sleuf drie kwamen we terecht bij een gracht. Aangezien de gracht zeer breed is, was het in het vlak niet duidelijk waar we mee te maken hadden. Om een beter zicht te krijgen werd er met de kraan een hap uitgehaald. Dit toonde onmiddellijk aan dat het om een gracht ging en gaf mooi de verschillende lagen aan. Onder de vrij donkere ploeglaag volgde een licht bruine laag met redelijk wat inclusies (houtskool, baksteen, ceramiek), deze laag is circa 48 cm dik. Hieronder volgt een vrij homogene, donkerbruine laag van circa 60 cm dik. Deze laag bevat ook houtskool, baksteen en ceramiek. Helemaal onderaan het donkerbruin pakket zit een donkerder laagje.

In sleuf 4 zien we een vrij abrupte overgang van de ploeglaag naar het volgende pakket. Het gelig bruine pakket dat onder de ploeglaag zit bevat vrij veel materiaal, maar het is niet duidelijk of we hier met een ophogingspakket zitten of iets dergelijks. Het niveau van het terrein is hier al vrij stevig aan het afhellen.

Figuur 6: sleuf 3, spoor 1, profiel 1

Figuur 7: sleuf 4, profiel 1

3.3. Archeologische gegevens

Op het terrein werden 4 sleuven getrokken. Uit alle sleuven kwam vrij veel materiaal, maar weinig duidelijke sporen. Mogelijk hebben we te maken met een middeleeuws ophogingspakket. In sleuf 1 zitten er aan de westkant enkele mogelijke kuilen en een greppeltje dat afbuigt naar het westen (S2). Iets verderop begint er een groot, vrij donker en moeilijk af te bakenen, spoor (S4 en S5). Dit spoor bevat veel materiaal, hoofdzakelijk ceramiek en enkele slakken. In het spoor vonden we vrij veel baksteen en wat verbrande leem, naar het oosten toe verminderd dit een beetje en lijkt het spoor lichter, bruiner te worden (S6). Spoor 7 is een kuil met vrij veel verbrande leem en fragmenten dik aardewerk, het lijkt ingebed in spoor 8, mogelijk een gracht. Het is niet duidelijk of spoor 5 en 6 echt afgebakende sporen zijn, het is ook mogelijk dat we hier het begin hebben van een opvulling. Dit idee lijkt iets meer vorm te krijgen als we in het oosten van de sleuf plots een scherp afgelijnde hap uit het "spoor" krijgen die opgevuld is met geel/bruine leem. Dit lijkt een recente verstoring te zijn.

Figuur 8: sleuf 1 spoor 2

De tweede sleuf is moeilijk te interpreteren. De sleuf lijkt zo goed als vrij van sporen, maar bevat wel nog redelijk veel materiaal. Misschien dat we nog steeds te maken hebben met een soort van ophoging, aangezien het terrein hier al begint af te hellen naar de kerk toe. Op het einde van de sleuf, in het oosten, bevindt er zich de aanzet van een gracht.

Sleuf 3 werd dwars op de andere sleuven uitgezet en loopt parallel met de oostelijke perceelsgrens. In het noorden van deze sleuf, zat een zeer grote gracht. Met de kraanbak werd een hap uit de gracht genomen om te zien hoe diep deze ging. Meer naar het noorden toe bevonden zich enkele grote kuilen, deze bevatten allen verbrokkelde fragmenten aardewerk en houtskool.

Figuur 9: sleuf 3 spoor 2

Figuur 10: sleuf 3 spoor 3 en 4

De laatste en langste sleuf, sleuf 4, leverde vrij veel sporen op, maar ook hier was het niet duidelijk of we te maken hadden met een soort van ophogingspakket of gewoon veel losse vondsten. Het oostelijke deel van de sleuf bevatte een greppel (S1) en enkele natuurlijke sporen. Daarna kwam er een duidelijke kleurverandering in de bodem (S4), maar deze bleef over de gehele lengte van de sleuf verder lopen. De sleuf bevatte redelijk wat kuilen en grachten, alsook enkele recente paalgaten (bevatten plastic en ander afval). Er werd een opvallend spoor gevonden, en kuil met zwarte vulling, afgeboord door een lichtgrijze rand. De kuil bevatte zeer veel botmateriaal, dierlijk, en was vrij ondiep.

Figuur 11: sleuf 4 spoor 6

Na het trekken van de sleuven werd besloten om enkele kijkvensters aan te leggen, deze leverden geen spectaculaire resultaten op. Ze bevestigden de reeds opgetekende sporen en hun verder verloop.

Het materiaal dat uit de sleuven kwam is zeer divers, dit kan misschien bevestigen dat we met een ophogingspakket te maken hebben. Er werd zowel Romeins materiaal gevonden als materiaal uit de volle en late Middeleeuwen. Uit de meeste sporen kon wat materiaal gehaald worden, maar het merendeel was toch afkomstig uit het ophogingspakket.

4. Evaluatie en advies

Het uitgevoerde waarderingsonderzoek liet toe om het plangebied op een statistisch verantwoorde manier bodemkundig en archeologisch te verkennen. Uit het proefsleuvenonderzoek bleek dat het plangebied in het verleden zeker gebruikt is geweest, op welk manier is nog niet duidelijk, maar de grote hoeveelheid materiaal en het redelijk aantal sporen wijzen zeker in die richting. Ook de gunstige ligging van het plangebied moet in acht genomen worden. Het terrein is vrij hoog gelegen op een heuveltop, met uitzicht over het omringende landschap.

Op basis van de positieve resultaten in de proefsleuven, adviseren wij verder archeologisch onderzoek.

BIBLIOGRAFIE

Internetbronnen:

Bodemkundig: <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/bodemkaart>

http://dov_vlaanderen.be

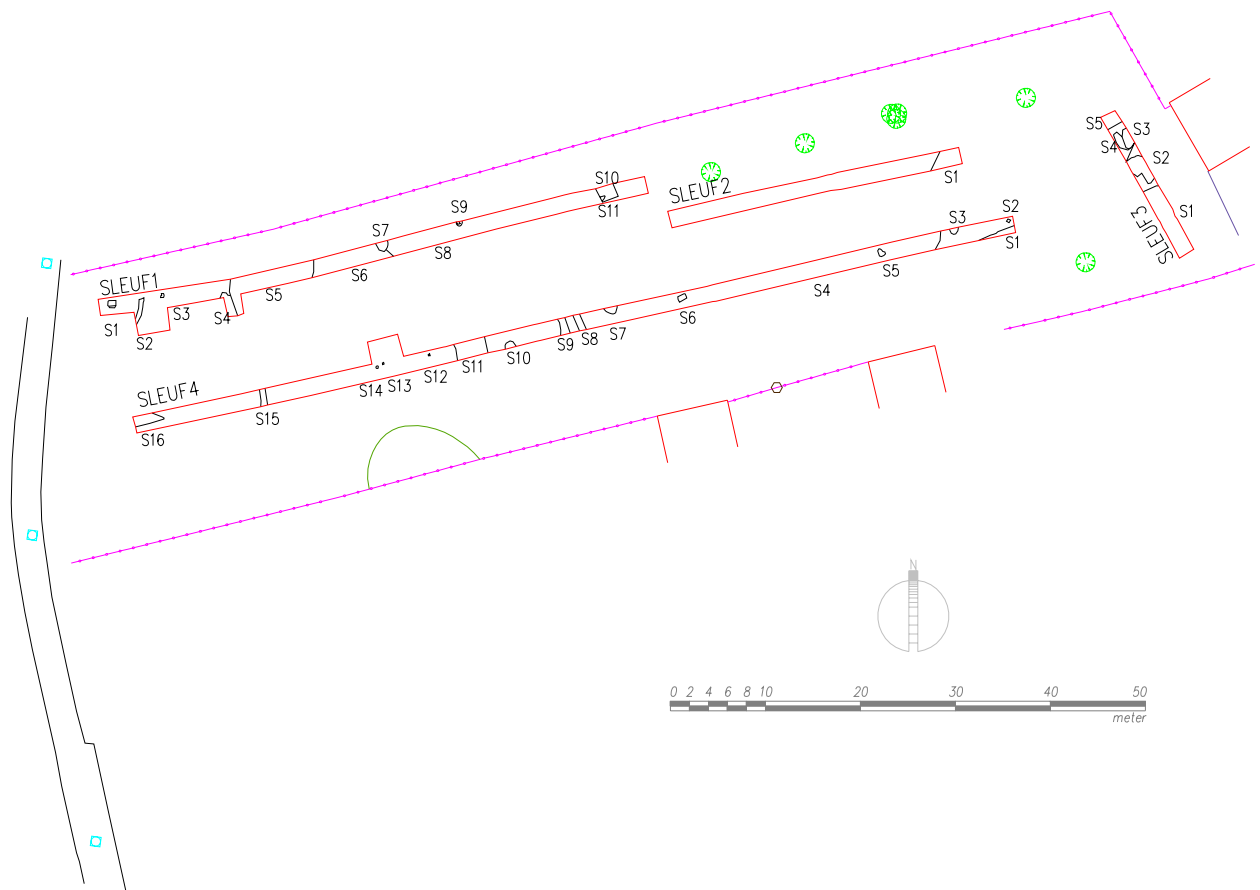
Cultuurhistorisch ensemble

<http://paola.erfgoed.net/sdx/inventaris>

<http://asse.be>

BIJLAGEN

1. Overzichtsplan

2. Omtrek en Oppervlakte van de proefsleuven

Proefsleuf	Omtrek	EH	Oppervlakte	EH
1	130.287	m	117.289	m ²
2	66.189	m	55.096	m ²
3	37.033	m	29.379	m ²
4	197.903	m	174.013	m ²
TOTAAL	431.412	m	375.777	m²

3. Vondstenlijst

Sleuf	Spoor	Materiaal	Type	Datering
1	LV	Ceramiek	Grijs, hard gebakken, klein fragment	ME
		Ceramiek	Grijs, hard gebakken	ME
1	1	Ceramiek	Wandscherf, bruinrood, met grijze patina	ME
			Randscherf, grijs gedraaid	ME
1	5	Ceramiek	Fel oranje, wandscherf, handgevormd, chamotte verschralling, zeer ruwe binnenkant	Laat-ME fragment van nokpan
		Ceramiek	Randscherf, fel oranje rood, handgevormd, chamotte verschralling platte rand, zeer ruwe binnenkant	Laat-ME fragment van nokpan
		Ceramiek	2 bodemfragmenten, donkergrijs, gedraaid, vrij dik, afgesneden bodem, rommelig afgewerkt	Mogelijk Romeins materiaal en enkele ME fragmenten
		Ceramiek	Bodemfragment, grijs, zeer glad afgewerkt, gedraaid	Mogelijk Romeins materiaal en enkele ME fragmenten
		Ceramiek	Wand/randfragment, licht grijzig bruin, gedraaid, mogelijk kogelpot	Mogelijk Romeins materiaal en enkele ME fragmenten
		Ceramiek	Randfragment, lichtgrijze buitenkant, bruinig grijze kern, zandverschralling, gedraaid	Mogelijk Romeins materiaal en enkele ME fragmenten
		Ceramiek	Wandfragment, roze binnenkant, bruinig grijze buitenkant, zandverschralling, gedraaid	Mogelijk Romeins materiaal en enkele ME fragmenten
		Ceramiek	Dik, roodbruin, chamotteverschralling, rechte inkeping	Mogelijk Romeins materiaal en enkele ME fragmenten
1	6	Ceramiek	Rood, chamotteverschralling, vrij zacht	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	2 wandscherven, grijsbruin, ruw zanderig oppervlak, hard gebakken, zandverschralling, grijze kern	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Wandscherf, licht grijzig roze, ruwe zandverschralling, sliblaagje?, mogelijk kruikwaar	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Randscherf, donkergrijs, gedraaid, vrij dik, zandverschralling	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Wandscherf, oranje, bandje als decoratie, kern met een bruin/grijs laagje zand en chamotte verschralling	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Zeer ruw stuk, mogelijk rand, donker bruinig rood	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Bodemscherf, verbrande onderkant, draaisporen aan de binnenkant, oranje, zandverschralling	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Wand, grijze binnenkant, roze buitenkant, zandverschralling	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Bodemfragment, bruin/grijs, gedraaid?	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Randfragment, bruin/rood, rode kern, zandverschralling, gedraaid	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Randscherf en wandscherf, grijs, zeer dun, donker sliblaagje	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, gedraaid	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, zandverschralling	Rom en ME materiaal

		Ceramiek	Donkerrood, chamotteverschraling	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Donkergrijs/bruin, vrij rechthoekig fragment	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Donkerbruin, verbrande leem?	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Wandscherf, donkerrood, verbrand,	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Wandscherf, rood	Rom en ME materiaal
		Ceramiek	Lichtgrijs, met licht roze buitenkant zeer zanderige, ruwe buitenkant, zandverschraling	Rom en ME materiaal
1	7	Ceramiek	Randscherf, donkergrijs, met rode sliblaag, vrij dik en ruw, chamotteverschraling	
		Ceramiek	Twee fragmenten, rood, chamotteverschraling	
1	12	Ceramiek	Wandscherf, roze, zandverschraling	
2	LV	Metaal	3 metaalslakken	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, zandverschraling, gedraaid	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs/bruin, fijne chamotteverschraling	
		Ceramiek	Wandscherf, bruin/grijs, zandverschraling	
		Ceramiek	Baksteen	
		Ceramiek	Wandscherf, donkerrood, donkergrijze kern, chamotteverschraling	
		Ceramiek	Wandscherf, oranje-rood, geelbruine glazuur aan de binnenkant	
		Ceramiek	Donkergrijs, wandscherf, chamotteverschraling	
		Ceramiek	Donkergrijs, wandscherf	
2	1	Ceramiek	Wandscherf, lichtroze, zandverschraling	Romeins?
3	1	Ceramiek	4 wandscherven en 1 randscherf, roze/rood, zwaar aangetaste glazuur (geel), buitenkant licht gele glazuur, gedraaid	
		Ceramiek	2 fragmenten rood, kunnen ook brokjes baksteen zijn	
		Leem	1 brokje verbrande leem	
3	2	Leem	1 brokje Verbrande leem	
		Ceramiek	2 wandscherven, grijsbruin met een zwarte buitenkant, geblakerd?, ruwe oppervlak, zandverschraling	
3	3	Leem	7 brokjes verbrande leem	
		Ceramiek	Randscherf, rood, zandverschraling	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, draaisporen, oppervlak met veel zandpartikels, zandverschraling	
3	4	Leem	4 brokjes verbrande leem, en mogelijk een bodemscherf	
4	4	Ceramiek steen	3 wandscherven, grijs, gedraaid, chamotte verschraling	
		Ceramiek	Tifriet of haardafval	
		Ceramiek	Wandscherf, donkerrood, chamotteverschraling,	
		Ceramiek	Wandscherf, bruinrood, geblakerde binnenkant, ruwe verschraling, chamotte	
4	6	Bot	Dierlijk bot	
4	7	Ceramiek	2 wandscherven, lichtgrijs, handgevormd?, bruine kern, zandig oppervlak	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, chamotteverschraling	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, zandverschraling	
4	9	Leem	Verbrande leem	
		Ceramiek	Grijze scherf, bruin binnenste, zandverschraling	
4	10	Ceramiek	Wandscherf, grijs, zandverschraling	
		Ceramiek	Wandscherf, gelig roze	
4	11	Ceramiek	Mogelijk bouwmetaal, oranje, vrij dik	
		Ceramiek	Bodemscherf?, grijs, chamotteverschraling	
4	15	Ceramiek	Wandscherf, donkergrijs met bruingrijze kern, groeven op binnen en buitenkant	
4	LV	Metaal	Slak	
		Metaal	Nagel	
		Ceramiek	Wandscherf, donkerrood	
		Ceramiek	Onduidelijk, oranje grijs, vrij zacht	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, vrij ruw, beetje geblakerd	
		Pijpaarde	Stukje pijpensteel, verbrand	
		Ceramiek	Wandscherf, roze met een grijze kern, chamotteverschraling	
		Ceramiek	Wandscherf, zeer dun, zwart laagje aan binnen- en buitenkant, gedraaid	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, klein fragment	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, gedraaid	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, gedraaid	

		Ceramiek	Wandscherf, grijs, zandverschraling	
		Ceramiek	Wandscherf, lichtgrijs, wit	
		Ceramiek	Wandscherf, oranje-rood	
		Ceramiek	Bodem/wand?, licht gelig roze, zeer compact en hard, bovenkant is bedekt met een fel rood laagje en versierd met tweemaal een dubbele lijn, gedraaid	Romeins? Maaslands?
		Ceramiek	Bodemscherf, licht bruinig grijs, chamotteverschraling, bevat veel zand	
		Ceramiek	Onduidelijk fragment, rozig oranje, chamotteverschraling	
		Ceramiek	Steengoed, grijze kern met een typische grijs/oranje zoutglazuur, gedraaid	
		Ceramiek	Bodemscherf, licht grijsig bruin, zandverschraling	
		Ceramiek	2 Wandscherven, rood	
		Ceramiek	Wandscherf, bruin/grijs, ruwe verschraling	
		Ceramiek	Oranje-rood, misschien ook bouw materiaal,	
		Ceramiek	Wandscherf, grijs, gepolijst, decoratieve radstempel, vrij dun, gedraaid	Romeins, fragment van beker, terra nigra?
		Ceramiek	Wandscherf, licht roze, , bovenkant is rood beschilderd	Terra sigillata
		Ceramiek	Onduidelijk, donkergrijs	
		Ceramiek	Wandscherf, donkergrijs,	

4. Sporenlijst

Sleuf	Spoor	Interpretatie	vorm	textuur	kleur	inclusies	datering
1	1	Kuil	Vierkant	Zandleem	Vlekkelig lichtgrijs	Hk,cer	
1	2	Greppel	Lineair	Zandleem	Vlekkelig lichtgrijs met bruin/gele vlekjes		
1	3	Natuurlijk	Vierkant	Zandleem	Licht grijsig bruin		
1	4		Rechthoekig	Zandleem	Lichtgrijs/donkerbruin gevlekt	Bkst	
1	5		Lineair	Zandleem	Donkerbruin met een lichtgrijze rand	Veel bkst, kiezels, cer	ME
1	6		Lineair	Zandleem	Lichtbruin	Cer, slakken	ME
1	7	Kuil	Rond	Zandleem	Lichtgrijs gevlekt, moeilijk af te bakenen	Verbrande leem, cer	
1	8	Gracht	Lineair	Zandleem	Donkerbruin	Bkst	
1	9	Paalkuil	Rond	Zandleem	Grijs met donkerbruine kern		
1	10	Verstoring	Rechthoekig	Zandleem	Vlekkelig geel		Recent
1	11	Verstoring	Vierkant	Zandleem	Grijs/geel gevlekt		Recent
1	12			Zandleem	Lichtbruin	Cer	
2	1	Gracht	Lineair	Zandleem	Licht grijsig bruin	Cer	
3	1	Gracht	Lineair	Zandleem	Donkerbruin	Cer, bkst, hk	
3	2	Kuil	Rechthoekig	Zandleem	Blauwig lichtgrijs	Veel hk, cer, bkst	
3	3	Kuil	Afgerond	Zandleem	Blauwig lichtgrijs	Veel hk, cer, bkst	
3	4	Kuil	Afgerond	Zandleem	Blauwig lichtgrijs	Veel hk, cer, bkst	
3	5	Kuil/gracht?	Lineair	Zandleem	Blauwig lichtgrijs	Veel hk, cer, bkst	

4	1	Gracht	Lineair	Zandleem	Licht grizig bruin, moeilijk af te lijnen	Bkst, hk	
4	2	Natuurlijk	Rond	Zandleem	Blauwig grijs		
4	3	Natuurlijk	Rond	Zandleem	Grijs/bruin gevlekt		
4	4	Ophoging?	Rond	Zandleem	Gelig bruin	Cer, bkst	
4	5	Kuil	Ovaal	Zandleem	Lichtgrijs/donkergrijs gevlekt	Hk, bkst	
4	6	Kuil	Rond	Zandleem	Lichtgrijze rand, donkerbruin/zwart midden, midden is zeer kruimelig	Bot	
4	7	Kuil	Lineair	Zandleem	Licht grizig bruin	Bkst spikkels	
4	8	Gracht	Lineair	Zandleem	Lichtgrijs/donkergrijs gevlekt	Cer, hk	
4	9	Gracht	Lineair	Zandleem	donkergrijs	Cer, hk	
4	10	Kuil	Rond	Zandleem	Donker bruinig grijs	Veel hk, wortels	
4	11	Gracht?	Lineair	Zandleem	Donkergrijs/lichtgrijs gevlekt	Cer, hk, bkst	
4	12	Paalkuil	Vierkant	Zandleem	Donkergrijs	Plastic	Recent
4	13	Paalkuil	Vierkant	Zandleem	Donkergrijs	Plastic	Recent
4	14	Paalkuil	Vierkant	Zandleem	Donkergrijs	Plastic	Recent
4	15	Gracht	Lineair	Zandleem	Donker bruinig grijs, gevlekt	Cer, bkst	
4	16		Rechthoekig	Zandleem	Donkergrijs/bruin gevlekt	Cer, kiezels	